

Zprávy z univerzity

Setkání bohemistů
Cikháj 2004

Ve třetím říjnovém víkendu (15.-17. 10. 2004) se uskutečnil již druhý ročník setkání bohemistů na Cikháji. Toto setkání bylo tak jako minulý rok zorganizováno studenty bohemistiky Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně za finanční podpory MUDr. Pavla Dvořáka a Nadačního fondu studentů Filozofické fakulty a Fakulty sociálních studií. Cílem tohoto workshopu bylo zabývat se společně bohemistickými tématy mimo zdi fakult v neformálním prostředí. Plurálu „fakult“ bylo užito záměrně, neboť letošního setkání se zúčastnili také studenti a vědečtí pracovníci z Prahy a z Olomouce. Celkově na Cikháj přijelo téměř čtyřicet zájemců. Z Ústavu českého jazyka FF MU v Brně přijela velká část vyučujících, pozvání přijala i doc. Ludmila Veselovská z Olomouce a současný ředitel Ústavu pro jazyk český doc. Karel Oliva.

Podstatná část víkendu byla věnována referátům a diskusím. Program setkání otevřela již v pátek večer Markéta Ziková referátem o podobě mentálního slovníku a o místě morfologie v jazykovém systému. Radek Šimík z Olomouce navázal svým příspěvkem týkajícím se analýzy pádových ukazatelů v generativistickém pojetí. Páteční večer byl zakončen vyprávěním profesora Milana Jelínka o jeho životě univerzitním, vědeckém i soukromém.

V sobotu ráno se účastníci workshopu s profesorem Radoslavem Večerkou ponořili do historie etymologického zkoumání a dozvěděli se o zajímavém původu některých českých slov a spletitých cestách jejich vývoje. V diachronním pohledu na jazyk pokračoval i příspěvek prof. Jany Pleskové, která nastínila vznik a sémantiku několika výrazů z lékařské terminologie 18. století. Poté hovořil prof. Milan Jelínek o jazykové kultuře od doby Jana Gebauera až po současnost. Zdůraznil především složitou otázku týkající se kodifikace spisovné normy a připravil tak půdu pro interaktivní příspěvek doc. Karla Olivy, jenž se zabýval

některými paradoxy Pravidel českého pravopisu, zejména v oblasti psaní velkých a malých písmen. Ty si doslova „na vlastní kůži“ vyzkoušeli i účastníci workshopu během společného diktátu.

Odpolední blok zahájila Eva Lehečková z Prahy, která se zabývala použitelností kategorie teličnosti v češtině. Mojmír Dočekal přednesl příspěvek o reflexivech a Pavel Čaha se zabýval otázkou shody jmen a adjektiv. Stanislava Kloferová referovala o lexikografických postupech užitých v lexikografických dílech J. Jungmanna a J. Gebauera. Jana Vejvodová, další referentka z Prahy, účastníky seznámila s některými problémy týkajícími se vytváření Pražského závislostního korpusu. Konkrétně se zabývala možností zpracování různých sémantických odstínů spojky „aniž“. Příspěvek vyvolal zajímavou diskusi týkající se možných teoretických přístupů k tomuto tématu.

Večerní blok referátů byl zahájen dvěma příspěvky literárními. Hana Fialová hovořila o esejistice Pavla Švandy a František Martínek z Prahy analyzoval Demlovu novelu *Zapomenuté světlo*. Tyto dva literární referáty byly velice příjemným zpestřením a důležitou součástí dne naplněného referáty lingvistickými.

V pozdních večerních hodinách pak zahájila Linda Awadová poslední blok lingvistických referátů. V příspěvku představila svoji studii týkající se akvizice českých adjektiv a jejich komparativů. Jan Křivan z Prahy se zabýval zájmem „svůj“ a jeho problematickým užitím. Poslední referát zazněl v již opravdu pozdních hodinách. Martin Osovský v něm hovořil o možnosti aplikace fuzzy-množin na fonologický systém češtiny.

Některí „nezdolní“ účastníci pak měli ještě možnost rozvíjet svoji kreativitu v tvůrčí dílně brněnské básníčky Paflapé. Celá akce byla zakončena nedělním výletem na Žakovu horu. Všechny příspěvky budou zveřejněny začátkem roku 2005 ve sborní-

ku. (Sborník ze setkání minulého, aktuální informace a fotografie ze setkání letošního jsou k nahlédnutí na <http://www.phil.muni.cz/cest/cikhaj/>.)

Podle slov mnoha účastníků bylo setkání na Cikháji podnikem vydařeným. Doufáme, že literární příspěvky se v příštích ročnících objeví v hojnějším počtu a že původní obecně bohemistické zaměření workshopu zůstane zachováno.

Studenti brněnské bohemistiky

XXII. Musica viva in schola

Ve dnech 20. a 21. října 2004 se péčí Katedry hudební výchovy Pedagogické fakulty MU uskutečnila ve výukovém středisku MU na Cikháji XXII. mezinárodní konference MUSICA VIVA IN SCHOLA. Leťošní ročník byl zařazen do programu „Česká hudba – neřlná součást evropské kultury“ vyhlášeného Ministerstvem kultury ČR pod záštitou prezidenta ČR pana Václava Klause a paní Viviane Reding, členky Evropské komise zodpovědné za vzdělávání a kulturu. Konference byla uspořááána za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a Nadace Leoše Janáčka.

Po několika minulých letech, zaměřených na problémy masmediálního vlivu na hudební kulturu a hudební výchovu, formulovala konference v Roce české hudby své téma symbolicky: „Česká hudba jako inspi-

rační zdroj hudební pedagogiky“. Obrátila tak pozornost k tradičním hodnotám a vyjádřila již na samém začátku přesvědčení, že právě ony zůstávají mezi základními východisky hudební pedagogiky nejen u nás, ale i v okolních zemích. Zahraniční hosté přivezli zprávy o překvapivě bohatém zastoupení české hudby nejen v běžném koncertním životě a nejen v tomto poněkud výjimečném roce, ale také o naplňovaných možnostech využití skladeb českých komponistů při uplatnění moderních vyučovacích metod HV (např. „La Baggare“ B. Martinů jako objekt spontánní tvorby jakési „grafické partitury“ využívající pasivní posluchačskou zkušenost žáků s fenoménem vizualizace hudby – Stefan Walkø, Universität für Musik Wien). Domácí referenti uvažovali např. o psychologických aspektech kurzů improvizace a inspiračních zdrojích české klavírní tvorby vhodných pro realizaci takových kurzů (doc. M. Nedělka, UK Praha), o užití novodobých kompozičních technik v klavírní instruktivní literatuře (P. Bělohávková, UK Praha), o díle B. Smetany v koncepci hudebního vzdělávání (PhDr. B. Knopová, MU) či možnostech uplatnění melodramu (PhDr. L. Příbylová, PhDr. M. Ježil, UJEP Ústí nad Labem). Do jednání konference byly zařazeny vítězné referáty soutěže studentských vědeckých prací „Leoš Janáček a hudba XX. století“, pořááané Katedrou hudební výchovy v květnu 2004.

Mezi významná výročí „Roku české hudby“, kterým byla věnována speciální po-

